Romāns Koļeda

Kokles balsī no dieva un sātana

- Kā tradicionālā tautas mūzika, vai nu tā nāktu no senlatviešu, prūšu vai indiešu apcirkņiem, skan mūsdienās, rītvakar pulksten 18 Pēterbaznīcā rādīs koklētājs, komponists un dziedonis Valdis Muktupāvels, kopā ar savu ģimeni un domubiedriem ievedot klausītāju mītiskā skaņu telpā.

Koncertā skanēs baltu un āriešu senā mūzika, ko Valdis Muktupāvels, paša vārdiem runājot, sakausējis "modernā mērcē". "World music" jeb pasaules mūzikas elpu tajā ienesīs indiešu strinkšķināmie instrumenti - Sergeja Ancupova sarods un Ludmilas Žurkovas tampuras. Valda spēlētajām dūdām un kokles improvizācijām pievienosies arī meitas Rasas Audanges vijole. Bet iedvesmas brīdī ēteru piepildīs pats interesantākais - Valda Muktupāvela balss veidotie virstoņi. Lai mutes dobumā varētu izveidot akustisko telpu, jāpasakot zilbe "om", tad atveras pamattonis un apkārt sāk virmot skaņas (virstoņu dziedāšana raksturīga Āzijas tautām, piemēram, mongoļiem un tibetiešu mūkiem.)

"Valdim patīk paspēlēties ar virstoņu dziedāšanu," RB stāsta viņa dzīvesbiedre Rūta Muktupāvela. "Savulaik arī es biju spiesta to apgūt, jo Valdis bija pieradinājis ar virstoņiem iemidzināt savu meitu. Bez šādām "šūpuļdziesmām" viņa nevarēja aizmigt, tāpēc vīra prombūtnē pie bērna gultiņas vajadzēja dziedāt man..."

Rūta dziedās Pētera baznīcā, atskaņodama latviešu ("Stādīju ieviņu"), latgaliešu ("Sēju rūtu, sēju mētru") un prūšu dziesmas. Mūziķei pašai gan vislabāk patīk klausīties vīra koklēšanā. "Labāku koklētāju Baltijas valstīs neesmu dzirdējusi. Viņš jau ir kautrīgs zēns, slavē brāli Māri Muktupāvelu un Ilgu Reiznieci (grupa "Iļģi" – aut.). Protams, viņi ļoti labi spēlē, taču Valdim ir īpašs rokraksts, iespējams, esmu subjektīva, bet Lietuvā, Igaunijā un Somijā viņš augstu kotējas. Publika viņu mīl."